

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów. Zespół

ZBIÓR REKOPISÓW I ARCHIWUM PAWLIKOWSKICH

ZESPÓŁ (FOND) 76.

CZEŚĆ II. ARCHIWUM PAWLIKOWSKICH

119. Walery Eliaz: List do NN. 1882.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім.
В. СТЕФАНИКА НАН УКРАЇНИ

ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

ФОНД 76 (Лавр.)

ОПИС II

ОД. ЗБ. 111-130

Eliasz Walery
1 lit.

Лист до невестановленої
особи.

1882

Жраків

1 л., 2 ар.
ш. пол.

Kraków d. 28 stycznia
1882.

Szanowni Panowie!

Stosowną zapewne będzie rzeczą,
aby „Reforma“ dwie sprawy w Kra-
kowie się odbywające porułyta, a które
obchodzą cały naród.

I. Dowiedziałem się, że w cichości wypratają w ka-
tedrze na Wawelu kaplicę biskupa Konarskiego, napre-
ciw prośbie Włodzimira Potockiego, dla pomieszczenia
figury papieża Piusa IX. Znane weryfikim wystę-
pienie w tej sprawie marszałka Zyblikiewicza, jako
prezydenta Krakowa przeciw ustawieniu pomnika
Piusa IX na Wawelu, z moją prawa przystępującego
nawetnikowi miasta nieporwolit on pod żadnym
warunkiem na powyższe wdieranie się Komitetu
ultramontanckiego w dziedzinę narodową. Postawił
on zasadę, że katedra na Wawelu jako pantheon polski
nie może i niepowinna mieścić w sobie pomników
na cześć cudzoziemców, ^{stawionych} choćby nawet ci zastężyli się
dobre naszej ojczyźnie. Z tamawery bowiem zaraz
szę zasadę, znalazłbyśmy się mogli mierar potem
w fatalnej procygi, z którejby nie było wyjścia.
Domyślić się łatwo, co miał na myśli Zyblikiewicz.
A zresztą, dlaurego fundatorowie pomnika papieskiego

nie udadę się z wyszukaniem ślani miejsca w innych
świątyni, których Krakowowi niebrak, pp. w Kościele
S. Piotra. Następnie korbata i prośbę Piusa IX.
rozstrzygnij przedziś najdziej wtasować sobie miejsce
w większym kościele, niż w zapetnionej moeno
Katedrze, gdzie tylko jeszcze ludzi wielkich dopatrza się
sargofagów! Nie ma dotąd na Wawelu Jadwiga grobowca,
choć tam leży; nie ma biskup Woronin ani płyty
marmurowej, z którejby się dowiedzieć można, że zwłoki
jego tu spoczywają. Przybędzie kiedyś i Mickiewicz
na Wawel, to i jemu się koczki będą naterat.

Koniec końców, pcham się z pomnikiem Piusa IX.
^{na Wawel} Nie ma za sobą ani jednego punktu ^{do} usprawiedliwienia,
jest to tylko lekceważenie patryjotycznych uruci
na korzyść kosmopolityzmu, a zresztą i serwilium
dla przypodobania się tym sferom, które mają do
rozdawania tytuły, godności i różne świadczenia.

Raocy, Redakcyja „Reformy“ poruszyć zawracalu
te sprawy, nim chęć Komitetu zajmującego się pomni-
kiem stana się czynem.

II. Wskutek upływu terminu do przesłania
projektów na konkurs pomnika Mickiewicza ode-
brano kilka, (o ile mi wiadomo 8 projektów) prac od
artytów z różnych stron dalekich, którzy aby nie
opoznić terminu, powysłałi wprzód swoje utwory
do Krakowa, nim się dowiedzieli, o przedwzięciu
terminu konkursowego. Prace te Komitet ad hoc
istniejący odebrał, otwart i w mienkaniu p. Popiela

potkazuje tak, że interesowani wyrzekają dla siebie
ciężce w zaufaniu powierzone utwory. Wrysey w Kra-
kowie artyści, którzy robia projekta na ten konkurs
oglądali już nadesłane prace, między któremi, jak mi
mówiono, znajdują się znatomiast pomysły.

Postępowanie Komitetu w tym względzie jest tak
oburzające i bezprawne, że niewypada mi właściwem
tego mianem napiętnować piśmiennie.

Komitet nie był upoważniony do obwieszenia
a tem więcej potkazywania komuśkolwiek utworów
nadesłanych mu w przekonaniu, iż się ma do
czynienia z ludźmi honoru. Osobiscie nie jestem
w tej sprawie wcale interesowanym, ale krytyka
nieznanych mi artystów oburza mnie i zniewała
do przesady Panów, iżbyście ten fakt do wiadomości
publicznej podali i od siebie coś z rozważę
napisali, gdyż niepodobna mi w tej sprawie na zimno
coś nakreślić.

Z wielkiem zadowoleniem przeczytałem dziś
w Reformie obronę Fraszewskiego przeciw
jakiejs jego nieprzyjaciółce, która zapewne
byłoby tu podpis data piśmu inną rękę
nakreślone mu. Biedny Fraszewski! tyle
w życiu swym musi patrzeć do zatruć
porzywac.

Fakta przemnie podane może bardzo łatwo
Redakcyja sprawdzić, bo np. o projektach nadesłanych
jawnie się po salonach dyskutuje sobie.

Porostej z najtębszym uszanowaniem
Walerj Gier

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.